

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXVI. Tres species odivit anima mea, & aggravor valde animæ illorum.
Pauperem superbum, & divitem mendacem, & senem fatuum &
insensatum. Eccli. 25. v. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

re, ut quisquis illi studiosè auscultat, aliud non curet. Magdalena ad ejus pedes nullà tangebatur curâ ciborum. *secu pedes Domini audiebat verbum illius.* Schœfatis illam sustentabat. Et innumerî sancti in cellis suis & cavernis omnino contenti vivebant, dum illum audirent. si tibi suave non accidit illum audire, quàm verè dicetur aures tuas esse ab illis concionatoribus obtusas, qui sunt *Prurientes aures!* Bene examina te ipsum, & deprehendes, te hominum conversationibus perverti. Illas plus debito frequenter, & in his aures habes nonnisi novis narrationibus, jocis, satyris, & aliis ejus generis mundi sermonibus assuetas. unde mirum non est, te parum

esse idoneum percipiendæ delectationis sinceræ, quam Christus affert. Christus ut vita delectat, vita verò est delectatio omnium facilè maxima, quia ad hanc retinendam ceteris demum omnibus renunciare. sed est delectatio profunda, seria, solida, non est delectatio sensibilis, ut illa, quæ sentitur in venatu, in convivio, in choreis, & similibus, quæ respectu vitæ gustus sunt planè frivoli. Et tamen quot sunt, qui ut istis satientur ad excessum, ipsam vitam decurrant. fortè periculum est, ut idem tibi respectu Christi contingat. Relinquis delectationem vitæ pro delectationibus vanitatis.

XXVI.

Tres species odovit anima mea, & aggravor valde anima illorum. Pauperem superbum, & divitem mendacem, & senem fatuum & insensatum. Eccli. 15. v. 3.

1. Considera, quàm infelices sint tres istæ hominum classes, quas ait Dominus ad eò sibi invitas, ut non nisi graviter & ægrè sustinere illos possit in terrâ. *Aggravor valde anima illorum.* & quæ sunt istæ? Pauper superbus, dives mendax, senex fatuus, & insensatus.

Durum est sustinere *Pauperem superbum*, quia si dives superbiat, excusationem habet: at si pauper superbiat, excusari nullo modo potest, quia vilis ejus conditio videretur ipsi imponere necessitatem humilitatis. *Quid*

superbit terra & cinis: Eccli. 10. v. 2. *Terra in vitâ, cinis post mortem.*

Durum est sustinere *divitem Mendacem*, quia si fames pauperem seducat, ut mentiendo fallat, ut dolis, & fraudibus utatur, nemo miratur: sed divitem mentiti probrum est maximû, quia non fames sed insatiabilis cupiditas ad hoc impellit. quantum ab avaritiæ excæcatum esse oportet, qui pauperem se fingit, ne suis creditoribus satisfaciât. *Operiantur pallio succino, ut mentiantur.* Zach. 13. v. 4.

Durum est sustinere *senem fatuum* & in-

& in-

Et insensatum, quia, si talem se gerat juvenis, quivis illi compatitur. fervor bullientis sanguinis cum exiguo studio, & experientia non permittunt, ut agat cum maturitate judicij. Sed quæ istarum exultationum suffragabitur illi seni, qui in hunc usque diem tingit capillos, fuce & pigmentis utitur, libidini indulget instar juvenis? *Certe vides fili hominis, quæ seniores domus Israel faciunt in tenebris, unusquisque in abscondito cubituli sui. dicunt enim: non videt Dominus nos, adeo sunt infatuati, dereliquit Dominus terram.* Ezech. 8. v. 12. Omnes isti tres videntur esse abortus & monstra generis humani: unde mirum non est Dominum ab illis tantopere abhorre. *Aggravor valde anima illorum.* & tamen quor ejusmodi monstra quotidie occurrunt non jam in sylvis, sed in civitatibus, non in spelæis, sed in domibus. Potes hinc colligere clementiam Domini, dum ait: *Aggravor valde animæ illorum, & tamen sustinet.*

2. Considera per hæc tria monstra nunc memorata in sensu mystico mirificè depingi Mundum, Carnem, & Dæmonem, quæ sunt quasi totidem furæ, tantâ animarum strage in terra infames. Si spectare velis *Pauperem superbum*, dæmonem aspice, numquid miser à DEO redactus est ad maximam gratiæ nuditatem, damnatus ad catenas & compedes, & præterea omni potestate exarmatus à Christo? *Detracta est ad inferos superbia tua.* H. 14. v. 11. Et tamen ô quantum in

hac sua paupertate retinet illi perbiæ, quam in divitijs habebat. Etè dici potest: *Ipsè est Rex super versus filios superbiæ.* Job. 41. Vile mancipium est, & in hoc mancipatu audent bellum DEO. *Ero similis Altissimo.* Si etare velis *divitem mendacem*, aspice. ô quam scitè potest ut non præster illa debita, quæ ritu exiguntur creditore suo, lano nigno. mox ait perfida se non posse subire flagra, non potest rationi vacare, ceu vires ipsi & tamen vide tantisper, an non beat virium plusquam satis, quæ agitur de Comædijs, de colloquio recreationibus illicitis. Ad lucrum dum duplo majorem jactat fore quam foret opus ad satisfaciendum spiritui, & tum mentitur se ad hoc redactam. *In tempore reddidit stulabit tempus, petendo dilationem.* *Et loquetur verba radij, & mentationum.* *Verba radij*, in favorem egestatis, *verba murmurationum* contra severam exactionem creditoris. *Si autem potuerit reddere, adverte tur, tergiversando novis quaestibus solidi vix reddet dimidium.* L. cli. 29. v. 7. præstando solutionem modò coactam, sed & parcam. denique spectare velis *senem fatum* & *insensatum*, mundum aspice. Debebat iste demum addiscere vitæ modum, adeò gravis est annis, quorum jam ferè septem millia exegit, tamen juvenescit adhuc, si unquam aliàs, in libertate, lasciviâ, luxu,

impetibus principijs perversis, quibus
 inabitu est cerebrum. Postquam
 etiam Christus hoc proposito de cœ-
 lo descendit, ut illum instrueret, per-
 git adhuc dicere, magnum esse pro-
 brum ignoscere inimicis, amplecti
 Paupertatem, subdi obedientiam, sa-
 lutarem Crucis viam calcare. tam exi-
 gium dat specimen profectus in scho-
 la tam diu frequentata. Adhuc est
 fatuus, dum malo suo adheret, adhuc
 insensatus, dum bonum suum non
 agnoscit, fatuus in voluntate, insen-
 satus in intellectu. Iste igitur est puer
 ille miserabilis annorum centum, si-
 ne misericordia, condemnatus ad
 mortem: *Puer centum annorum mo-
 riatur. Il. 65. v. 20.* Quia, qui post
 tot annos ætatis tam parum vivere
 didicit, ut semper agat pueriliter, nul-
 lum planè spem facit progressus me-
 horis. Contra istos simul omnes ait
 Dominus se odio flagrare gravissimo.
*Aggravor valde anima illorum, hoc
 est, inobedi illorum, ingenio illorum, vel
 ut plures alij legunt: vite illorum:*
 quia hæc sunt tria illa monstra, quæ
 vastitatem inducunt Paradiso. & tu
 tamen adeò non odisti, ut etiam ma-
 gni facias: uni illorum obedis, alie-
 ri blandiris, tertium adoras: obedis
 dæmoni, blandiris Carni, Mundum
 fatuum adoras.

3. Considera non fore mirum, si tū
 istæ tres species, quoad monstrosita-
 tem suam hæcenus explicatam, in te
 uno reperiantur: & ideo necessa-
 rium videri, ut discutias te ipsum,
 qualem te geras in Paupertate natu-
 ræ, in divitijs gratiæ, in senectute vi-
 tæ spiritualis, quam profiteris. Quo-
 ad Paupertatem nature, non ignoras
 illam esse summam, quia nihil à te ha-
 bes præter peccata. & tamen quàm
 facile etiam in te dominatur illa sui æ-
 stimatio maledicta, quæ vocatur *Su-
 perbia vite*, non *Virtutum*, non *Sa-
 pientia*, non *Scientia*, sed solùm *vita*,
 quia pronum tibi est superbire de re
 tam modicâ, qualis est vita, quasi hoc
 non esset commune bonum etiam
 brutis animalibus. Quoad divitijs
 gratiæ, quibus DEUS debilitatem
 tuam sustentat, istæ facile tam copio-
 sæ existunt, ut, si earum vel dimidia
 pars publico prædoni contigisset, quod
 S. Franciscus ajebat, sanctus evaderet.
 & tu, cum illas otiose negligas in oc-
 casionibus te mortificandi, vincendi,
 humiliandi, de DEO ipso queri non
 dubitas, quasi parcus sit in suis dispen-
 sandis favoribus. Numquid hoc ge-
 nus est mendacij non tantum scelerati,
 sed sacrilegi, dum ad tuam excusan-
 dam inertiam DEUM incusas? *Me-
 lior est pauper*, qualis est, qui destituitur
 gratiâ, quam *vir mendax*, qualis
 est, qui eam habere negat, quia non
 utitur. Prov. 13. v. 5. Quoad vitam
 denique spiritualem, quam profiteris,
 tuum est dispicere, num progressu
 temporis lucrum feceris, an jacturam.
 Quò magis ætate proficis, eò major
 faciendus esset in spiritu progressus:
 & tamen quàm facile contingit, ut
 more multorum retrocedas, & ferè ad
 prima redeas incunabula Virtutis. imò
 in principio Conversionis majore li-
 ber-

Manna

Secundum

VII

VII

bertate superabas respectus humanos, magis eras ab humanis commercijs abstractus, à rebus creatis separatus, & ad agendum interdiu cum Christo orationis assiduitati deditus. nonne hoc est minuere sapienciam, cum illi oporteret majora adicere incrementa? *Cum jam esset senex*, hoc est, cum majora danda essent documenta sapientis Salomonis, tunc (quis crederet?) tunc *depravatum est cor ejus per mulieres, ut sequeretur deos alienos, & factus est faruus.* 3. Reg. ii. v. 4. Heu quoties cum proportione renovatur casus tam horrendus. Ut ut sit. Ista

sunt tres fœditates monstruosæ tantopere horret Dominus, & abominatur: *Pauperem, & divitem mendacem, & factum & insensatum.* Quod singulæ seorsum oneris sunt minuerendi, quid fiet, si simul omittantur? nonne, si unquam aliis, Dominus causam reperendi: *vor valde.* quanquam hoc per quamcunque grave sit, demerit gravato, sed gravanti nocet: non dicit: *Aggravor anima mea anima illorum.*

XXVII.

Ego autem dico vobis: Diligite inimicos vestros: benefacite qui oderunt vos. Mat. 5.

1. **C**onsidera videri tibi posse non modò durum, sed ferè supra vires humanas, ut ames eum, qui tibi vult malè, eidemque benefacias. *Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos.* eò quòd natura plane tibi dicet contrarium. Sed non ita est. Si Christus præciperet, ut ames, qui tibi malè vult, & benefacias ob hæc ipsam causam, quia tibi vult malè, haberes causam difficultatis. Sed non hoc dicit. Dicit autem, ut hoc facias, quia ipse præcipit: *Ego autem dico vobis.* Et quid non fieri potest per Christi gratiam? En quot martyrum milliones per hanc gratiam cõsecuti sunt, ut inter flammâs gestirent, inter secures gauderent, inter feras

exultarent? & hoc sine dubio videtur esse, quod gratia sublestrabat. Et tamen nihil omnino contrarium instinctui Naturæ quia Natura nobis dicit, ut in gratiam Principis nostri, in gratiam tantum factoris, qualis nobis Christus est, læti & hilares vel ipsi morti occidamus. Et hinc vides potuisse Christus sine offensa Naturæ dicere: *Diligite inimicos vestros, benefacite his, qui oderunt vos.* præsertim cum præcipit: *Ego dico.* Porro dum præcipi etiam debet suppeditare vires auxiliandi præceptum, id est, gratiam. Gratia verò potest triumphare de Natura. *Omnia possum in eo, qui me confortat.* Phil. 4. v. 13. Ceterum quæ